

Процес самотворення людини-творця є психолого-педагогічним механізмом саморозвитку особистості, що охоплює усі процеси «самозвеличання» у їх інтегрованому вигляді: самоконтроль, самоосвіта, самооздоровлення, самореалізація. Глибоке знання власних індивідуальних особливостей та здібностей надзвичайно важливе, оскільки це, по суті, знання своїх достоїнств і недоліків. Самоосвіта управлінцю забезпечує певний рівень знань, а саморозвиток – комплекс складових, в якому знання стають основою навиків та інструментом дій.

Вплив самоменеджменту на стрімкий розвиток кар'єри менеджера є необхідною та беззаперечною умовою ефективної діяльності керівника на певному етапі на підприємстві чи організації для оптимального використання професійного потенціалу та кар'єрного зростання.

Список використаних джерел:

1. Мішина С. Кар'єрний само менеджмент як інструмент управління кар'єрними процесами на підприємстві. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/79.pdf

ПРОСТІР ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Харченко О. В.
Полтава, Україна*

Позашкільна освіта є невід'ємною частиною системою освіти. Вона створює додаткові можливості для духовного, інтелектуального та фізичного розвитку дітей та підлітків. Іноді позашкільна дає дитині путівку в життя. Після багаторічних занять у центрах і гуртках учні визначаються зі своїм покликанням. На шляху до своєї мети роблять перші кроки – беруть участь у конкурсах, олімпіадах, пишуть наукові роботи, виборюють призові місця і нагороди.

В умовах війни, збройної агресії заклади позашкільної освіти продовжують активно працювати. Організують освітній процес, виховання, розвиток творчих здібностей дітей та учнівської молоді, забезпечують їх змістовне дозвілля та психологічну підтримку. Залежно від безпекової ситуації освітній процес у закладах позашкільної освіти здійснюється за змішаною та дистанційною формами навчання. В умовах війни дуже актуальним є налагодження системи комунікації з дітьми, батьками, сім'ями, педагогічними працівниками, а також запровадження нових форм роботи, адаптація занять до умов сьогодення. Майстер-класи, віртуальні подорожі, екскурсії, презентації, організація активностей для дітей, особливо ВПО. Позашкільна освіта сьогодні формує у дітей медіаграмотність, тобто вчить грамотно споживати і поширювати інформацію, формує усвідомлення небезпеки у віртуальному просторі, вчить правилам безпечного користування інтернету. Проводить роз'яснювальну та інформаційну роботу щодо правил поведінки у разі виявлення небезпечних предметів. Знайомить з методами психологічної

допомоги та самопомоги в умовах війни.

Заклади військово-патріотичного та туристично-краєзнавчого напрямку значно збільшили кількість цікавих заходів саме з вивчення історії України, козацтва, співпраці з волонтерськими організаціями проводять конкурси з туристичної та краєзнавчої роботи, публікують навчальні матеріали, відео, методичні матеріали на телеграм-каналах.

Заклади еколого-натуралістичного напрямку проводять віртуальні подорожі, екскурсії, застосовують форми дистанційного навчання, цікаві майстер-класи, віртуальні квести та екодослідництво. При закладах позашкільної освіти створюють зоохостели та флорохостели для тварин і рослин, залучаючи дітей і батьків проводити час з тваринами і рослинами, відволікаючись від пережитого. Пропонують перегляд навчальних фільмів з різними дослідями. Застосовують корекційні заняття та тренінги.

Заклади художньо-естетичного напрямку організовують художні майстерні, відеолекції. Проводять віртуальні екскурсії, долучають вихованців до створення малюнків та інших робіт для підтримки ЗСУ. Залучають дітей до режисерсько-постановочної роботи в театральних колективах. Дистанційно проводять заняття з хореографії, онлайн заняття, вистави. Залучають дітей до волонтерської діяльності.

Заклади науково-технічного напрямку теж застосовують новітні форми дистанційного навчання: тематичні відеофільми, презентації, меседжі, навчальні відео, здійснюють підбірку фотографій моделей та відеодемонстрацію запусків. Навчають розрізняти фейки та інші види інформаційних повідомлень в інтернеті.

Заклади науково-дослідницького напрямку збільшують кількість занять та заходів, спрямованих на формування медіаграмотності школярів. Більше уваги приділяють організації самостійного опрацювання матеріалів в Google-класах, на Youtube та Telegram-каналах, на сайтах закладів позашкільної освіти.

Заклади швидко реагують на зміни умов навчання. В умовах війни діти дуже потребують психологічної підтримки. Теми консультацій, онлайн та офлайн зустрічей з психологами-консультантами стали невід'ємною складовою освітнього процесу в закладах позашкілля.

Важливим аспектом роботи закладів позашкілля є навчання, обмін досвідом та підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Саме тому кафедра мистецтвознавства та позашкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка стала скарбницею обміну досвідом науковців та педагогічних працівників закладів позашкільної освіти. Спільною невтомною працею наближаємо перемогу України!